

Άλμα ερευνητικών δαπανών στο ελληνικό επιχειρείν

Άνοδος στο 1,27% του ΑΕΠ το 2019 με 1,073 δισ. από 0,68% το 2011

Του Σταμάτη Ζησιμου
zstam@nautemporiki.gr

Στην αύξηση των δαπανών για επενδύσεις στην Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D) προχώρησαν οι ελληνικές επιχειρήσεις την εννεαετία 2011-2019, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην άνοδο των συγκεκριμένων δαπανών στη χώρα για το εν λόγω διάστημα, καθώς από το 0,68% επί του ΑΕΠ το 2011, ανήλθαν στο 1,27% το 2019.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), τα οποία αποστέλλονται στη Eurostat, επί συνόλου εγκύριων δαπανών για R&D ύψους 2,336 δισ. ευρώ το 2019 (έναντι 1,391 δισ. το 2011), το 1,073 δισ. ευρώ προήλθε από τον τομέα των επιχειρήσεων.

Το 83,6%, μάλιστα, ή 896,78 εκατ. ευρώ, προέρχεται από ίδια κεφάλαια, κάτι που σημαίνει ότι στη συντριπτική τους πλειονότητα οι επιχειρήσεις προγραμματίζουν και χρηματοδοτούν οι ίδιες τις επενδύσεις τους για R&D και αποδεικνύουν ότι δεν βασίζονται σε επιδοτήσεις από το ΕΣΠΑ ή άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Το άλμα των ιδιωτικών δαπανών για επενδύσεις R&D μεταξύ των ετών 2011 και 2019 αποτυπώνεται από τη διαχρονική παράθεση των στοιχείων. Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις (τομέας BES) δαπάνησαν το 2011 για R&D 485,6 εκατ. ευρώ.

Το 2012 καταγράφουν μείωση στα 450,8 εκατ., για να ακολουθήσει έκτοτε μια συνεχής ανοδική πορεία. Το 2013 οι δαπάνες αυξάνονται στα 488,7 εκατ., το 2014 στα 504,4 εκατ., το 2015 στα 561,6 εκατ., το 2016 στα 740,4 εκατ., το 2017 στα 994 εκατ., το 2018 στο 1,049 δισ. και το 2019 στο 1,073 δισ. ευρώ.

Επί του συνόλου δαπανών για R&D σε σχέση με το ΑΕΠ, ο τομέας των επιχειρήσεων αύξησε τη συμμετοχή του το 2019 στο 0,59% έναντι 0,24% το 2011.

Οι άλλοι τομείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση των δαπανών για R&D είναι ο κρατικός τομέας (τομέας GOV) με συμμετοχή το 2019 στο 0,28% του ΑΕΠ έναντι 0,16% το 2011, ο τομέας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (τομέας HES) με 0,38% έναντι 0,28% το 2011 και ο τομέας ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυ-

Αύξηση ερευνητών και προσωπικού

▼ Παράλληλα με την αύξηση των δαπανών από τις επιχειρήσεις για επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη, κατά την περίοδο 2011-2019 καταγράφονται αυξητικές τάσεις και στο προσωπικό που απασχολείται σε δραστηριότητες R&D με άνοδο των Ισοδυνάμων Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ) του συνολικού προσωπικού και των ερευνητών. Αναλυτικότερα, το συνολικό προσωπικό R&D στην Ελλάδα το 2019 ανήλθε σε 54.833 ΙΠΑ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,9% σε σχέση με το 2018. Αύξηση, επίσης, καταγράφηκε στην κατηγορία των ερευνητών, οι οποίοι το 2019 ανήλθαν σε 40.084 ΙΠΑ, αυξημένοι κατά 9,3% σε σχέση με το 2018.

Στον τομέα των επιχειρήσεων το συνολικό προσωπικό R&D ανήλθε σε 14.232 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση 2,1% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι ερευνητές αυξήθηκαν κατά

2,1% το 2019 σε σχέση με το 2018 (σε 10.252 ΙΠΑ από 10.041).

Στον κρατικό τομέα το συνολικό προσωπικό R&D ανήλθε σε 13.865 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση κατά 3,9% σε σχέση με το 2018. Οι ερευνητές αυξήθηκαν κατά 5,8% το 2019 σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος (σε 8.220 ΙΠΑ από 7.768 το 2018).

Στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το συνολικό προσωπικό R&D ανήλθε σε 26.278 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση κατά 12,2% σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι ερευνητές αυξήθηκαν κατά 14,7% το 2019 σε σχέση με το 2018 (σε 21.319 ΙΠΑ από 18.588).

Στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων το συνολικό προσωπικό R&D ανήλθε σε 457 ΙΠΑ και οι ερευνητές σε 293 ΙΠΑ.

μάτων (τομέας PNP) με 0,01%, ακριβώς το ίδιο με το 2011.

Εξέλιξη δαπανών

Όπως προαναφέρθηκε, οι συνολικές δαπάνες για R&D διαμορφώθηκαν το 2019 στα 2,336 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 157,27 εκατ. ευρώ (ποσοστό αύξησης 7,2%) σε σχέση με το 2018. Αναλυτικότερα, η εξέλιξη των δαπανών R&D ανά τομέα κατά το έτος 2019 έχει ως εξής:

■ Στον τομέα των επιχειρήσεων οι συνολικές δαπάνες R&D ανήλθαν σε 1.073,22 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 2,3% σε

σχέση με το 2018.

■ Στον κρατικό τομέα διαμορφώθηκαν σε 527,06 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 8% σε σχέση με το 2018.

■ Στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανήλθαν σε 716,55 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 15,8% σε σχέση με το 2018.

■ Στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων διαμορφώθηκαν σε 19,75 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση 14,6% σε σχέση με το 2018.

Πηγές χρηματοδότησης

Ως προς τις πηγές χρηματοδό-

τησης των δαπανών, το ποσό που διατέθηκε από τις επιχειρήσεις για R&D ανεξαρτήτως τομέα εκτέλεσης το 2019 ανέρχεται σε 972,61 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5% σε σχέση με το 2018. Αντίστοιχα, η χρηματοδότηση από το κράτος ανέρχεται σε 949,58 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 7,3% σε σχέση με το 2018.

Σε σχέση με τις κυριότερες επιμέρους πηγές που συγκροτούν την κρατική χρηματοδότηση, ο τακτικός προϋπολογισμός χρηματοδότησε το 2019 δαπάνες R&D ύψους 668,61 εκατ. ευ-

1. ΑΛΜΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

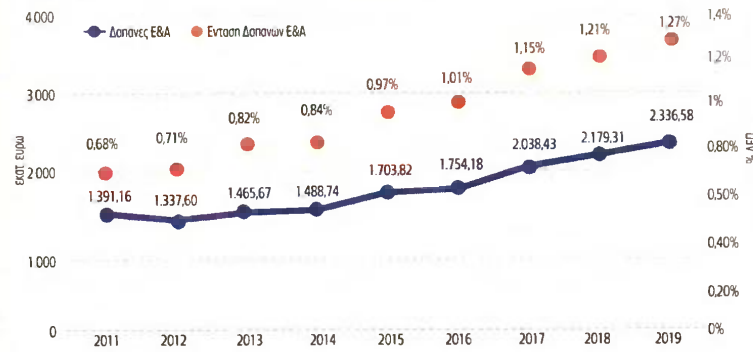
Μέσο: . . . . . ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 26/03/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 26/03/2021

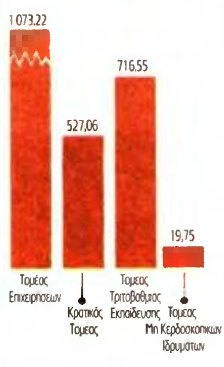
Σελίδα: 15

Εξέλιξη δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη

Κατανομή δαπανών το 2019 (σε εκατ. ευρώ)

Οι συνολικές δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα αυξήθηκαν το 2019 κατά 7,2% σε σχέση με το 2018, στα 2,336 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το 1.073,22 εκατ. ευρώ προήλθε από τον επιχειρηματικό τομέα, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 2,3%.

Πηγές χρηματοδότησης για R&A στις επιχειρήσεις

ρό, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 5,8% σε σχέση με το 2018, ενώ το ΕΣΠΑ χρηματοδότησε δαπάνες ύψους 182,72 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 22,1% σε σχέση με το 2018.

Οι λοιπές πηγές, κυρίως το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, χρηματοδότησαν το 2019 δαπάνες ύψους 98,25 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 5,7% σε σχέση με το 2018.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση που προέρχεται από το εξωτερικό, η κύρια πηγή είναι τα προγράμματα R&D της Ευρω-

παϊκής Επιτροπής. Ειδικότερα, οι δαπάνες R&D που χρηματοδοτήθηκαν το 2019 από την Ε.Ε. ανήλθαν σε 269,75 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 20% σε σχέση με το 2018.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης ανά τομέα εκτέλεσης κατά το έτος 2019 είχαν ως ακολούθως:

- Οι δαπάνες R&D του τομέα των επιχειρήσεων χρηματοδοτήθηκαν κατά 83,6% (896,78 εκατ. ευρώ) από ίδια κεφάλαια.
- Οι δαπάνες R&D του κρατικού τομέα χρηματοδοτήθηκαν κατά 80,6% (424,65 εκατ. ευρώ) από το

κράτος (58,5% τακτικός προϋπολογισμός, 12% ΕΣΠΑ, 10,1% λοιπές κρατικές πηγές).

■ Οι δαπάνες R&D του τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης χρηματοδοτήθηκαν κατά 65,9% (472,31 εκατ. ευρώ) από το κράτος και ειδικότερα κατά 50,3% από τον τακτικό προϋπολογισμό, 9,6% από το ΕΣΠΑ και 6% από λοιπές κρατικές πηγές.

■ Οι δαπάνες R&D του τομέα ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων χρηματοδοτήθηκαν κατά 58,3% (11,52 εκατ. ευρώ) από ίδια χρηματοδότηση.